VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 80)
z dnia 5 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 80)

5 lipca 2016 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (druk nr 553):
1) opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:
a) części budżetowej 32 – Rolnictwo:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
b) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
c) części budżetowej 35 – Rynki rolne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. 7, 8, 12, 27, 32, 35, 50, 51, 62 i 70;
e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 010 – Rolnictwo i łowiectwo:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe;
– 050 – Rybołówstwo i rybactwo:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów;
g) dotacjach przedmiotowych i podmiotowych;
h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
i) agencjach wykonawczych:
– Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
– Agencja Rynku Rolnego,
– Agencja Nieruchomości Rolnych,
– Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa,

– Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;
j) państwowych osobach prawnych:
– Polski Klub Wyścigów Konnych,
– Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie;
2) opinię Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o:
a) części budżetowej 21 – Gospodarka morska:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
b) części budżetowej 62 – Rybołówstwo:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
c) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. 8;
d) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
e) programach wieloletnich w układzie zadaniowym.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Bogucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Jerzy Materna** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Brzostek** wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Tadeusz Winiarz** wicedyrektor Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Łukasz Hołubowski** prezes Agencji Rynku Rolnego wraz ze współpracownikami, **Jolanta Chmiel** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Krowiranda, Michał Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Zofia Szpringer** – kierownik zespołu w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Porządek posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii dwóch komisji sejmowych: Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., druk nr 553, w zakresie właściwych części budżetowych.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma uwag. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Zanim zaczniemy realizować porządek dzienny posiedzenia chciałbym przywitać biorących udział w obradach Wysokiej Komisji przedstawicieli ministerstw i innych instytucji centralnych. Po raz kolejny witam dziś panią minister Hannę Majszczyk, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Witam pana ministra Jacka Boguckiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pana ministra Jerzego Maternę, sekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Witam także panią Jolantę Chmiel, zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz pana Łukasza Hołubowskiego, prezesa Agencji Rynku Rolnego. Witam także wszystkie pozostałe osoby, które są dziś obecne na posiedzeniu naszej Komisji w charakterze zaproszonych gości.

Szanowni państwo, przystępujemy do procedowania, zgodnie z przyjętym porządkiem dziennym. Będziemy pracować analogicznie jak na wcześniejszych posiedzeniach, podczas których rozpatrywaliśmy opinie sejmowych komisji na temat wykonania budżetu za rok 2015. Zaczniemy od rozpatrzenia opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat stosownych części budżetowych. Zostały one wyszczególnione w zawiadomieniu o posiedzeniu, które otrzymali wszyscy członkowie Komisji. Referentem do tego punktu jest przedstawiciel Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pani poseł Paulina Hennig-Kloska. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

Szanowni państwo, Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonała oceny wykonania budżetu przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i poszczególne agencje. Komisja stwierdziła, jeśli chodzi o dochody i wydatki, że w 2015 r. z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, budżetów wojewodów i z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydatkowano łącznie 51 549 197 tys. zł na pokrycie kosztów związanych z rolnictwem, rozwojem wsi, rynkami rolnymi i ubezpieczeniami społecznymi na rzecz rolników. Łącznie wydatkowano 98,3% planu po zmianach, które zostały wprowadzone pod koniec ubiegłego roku.

W ramach poszczególnych części budżetowych, za które odpowiada minister rolnictwa i rozwoju wsi w 2015 r. wydatkowano łącznie 5 991 000 tys. zł, co stanowi 96,97% założonego planu. Wydatki w tym zakresie były dokonywane zgodnie z przyjętymi złożeniami. Poczyniono jedynie drobną oszczędność.

Jeśli chodzi o budżety wojewodów, to łączne dochody, które zostały zgłoszone przez wojewodów do budżetu, wynosiły 319 000 tys. zł, a wydatki zamknęły się w kwocie 2 602 186 tys. zł, co stanowi 91,5% planu po wdrożonych zmianach. Wydatki wojewodów to głównie koszty inspekcji działających w obszarze rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz zadań związanych z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich. Miniony rok był ostatnim, w którym realizowano zadania z PROW za lata 2007-2013 na melioracje wodne i na scalania. Ta kwestia pochłonęła poważną część obrad Komisji Rolnictwa.

Poza ogólną statystyką można wskazać dwa tematy, które szczególnie interesowały posłów Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Po pierwsze, był to mechanizm nadzwyczajnego wsparcia dla producentów owoców i warzyw poszkodowanych w wyniku wprowadzenia zakazu handlu z Federacją Rosyjską, popularnie zwany embargiem rosyjskim. Wypłacane środki w ramach tego mechanizmu w całości pochodziły z budżetu Unii Europejskiej, dlatego ta kwestia nie podlega dziś ocenie. Był to niejako temat dodatkowy. Wielu posłów Komisji Rolnictwa martwiły natomiast wydatki realizowane przy udziale ministerstwa. Temu zagadnieniu poświęcono w dyskusji sporo czasu. Chodziło głównie o dopłaty bezpośrednie za rok 2015. Wiemy, że nie wszyscy rolnicy otrzymali już te dopłaty. Występują w tym zakresie spore opóźnienia i dotyczą one głównie największych gospodarstw, które musiały zacząć nowy sezon bez dopłat. Ta kwestia wywołała na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi ożywioną dyskusję, chociaż jak wspomniałam, niekoniecznie podlega ona ocenie przy okazji wykonania budżetu państwa za 2015 r.

Kolejny temat, który został podjęty na posiedzeniu Komisji i okazał się być dość problematyczny, to kwestia pobierania VAT od tych rolników, którzy skorzystali z dopłat dodatkowych i otrzymali różnego rodzaju rekompensaty. Chodzi o rekompensatę z tytułu wycofania i niewprowadzania produktów na rynek. Ten mechanizm był jednak w całości finansowany przez budżet Unii Europejskiej. W tym przypadku doszło chyba do pewnego niezrozumienia, dlaczego resort finansów naliczał podatek VAT od europejskich nadzwyczajnych środków pomocowych dla tych, którzy rozliczają się na zasadach ogólnych. Trzeba powiedzieć, że w taki sposób postępowali obaj ministrowie finansów, zarówno poprzedni, jak i obecny. Dziś pojawiła się natomiast taki problem, że pan minister nie chce tego podatku VAT naliczać i płacić tym, którzy działają na zasadach zryczałtowanych. Ta kwestia wywołała dyskusję na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jednak ostatecznie wydała ona pozytywną opinię o wykonaniu budżetu resortu rolnictwa i poszczególnych agencji wykonawczych za rok 2015. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej. O koreferat poproszę panią poseł Genowefę Tokarską.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, postaram się nie powtarzać tego, o czym przed chwilą powiedziała pani poseł i spróbuję w zwarty sposób przedstawić informacje dotyczące poszczególnych części budżetowych. Jeśli chodzi o część budżetową 32 – Rolnictwo, to dochody wyniosły 42 099 tys. zł, stanowiły 16,1% planu i były o 6,6% wyższe od wykonania w 2014 r. Wydatki wyniosły 857 506 tys. zł, co stanowiło 94,7% planu i było o 0,4% wyższe w porównaniu do wykonania za rok 2014. Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe w części budżetowej 32, to zostały one zrealizowane prawie w 81% planu, ale były niższe o prawie 40% od wydatków z poprzedniego roku. Podane dane dotyczą wyłącznie wydatków inwestycyjnych, bez środków europejskich. Przyczyną niższych od planu wydatków majątkowych okazały się być niewydane środki na zakupy inwestycyjne przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą. Budżet środków europejskich w części 32 – Rolnictwo został wykonany w kwocie 1950 tys. zł, tj. na poziomie 21,3% zakładanego planu.

W części budżetowej 33 – Rozwój wsi dochody wyniosły 1 155 966 tys. zł i były w sumie wyższe o 0,9% od planu. W stosunku do 2014 r. dochody obniżyły się o 42%. Wynikało to m.in. z czasowego wstrzymania realizacji przetargów na sprzedaż nieruchomości Zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa, zgodnie z poleceniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Wydatki w tej części budżetowej wyniosły 4 696 129 tys. zł, co stanowiło 97,3% planu. W porównaniu z wydatkami poniesionymi w 2014 r. były one niższe o prawie 12%. Na uwagę zasługują wydatki bieżące, które były wyższe o prawie 83% od wydatków poniesionych w 2014 r. Wynikało to ze zwrotu przez Polskę środków w wysokości 11 111 tys. zł do Komisji Europejskiej, co było skutkiem niewłaściwego wydatkowania finansów przedakcesyjnych w ramach SAPARD z 2006 r. Niższe, w porównaniu z 2014 r., były dotacje – o 11,9%, oraz wydatki majątkowe – o 26%. Jeśli chodzi o wykonanie budżetu środków Unii Europejskiej w części 33 – Rozwój wsi, to wyniosło ono 24 389 027 tys. zł, tj. 99,89% planu.

W części budżetowej 35 – Rynki rolne dochody wyniosły 339 641 tys. zł i przekroczyły bardzo znacznie, bo aż o 344% plan budżetu. O 39% były one również wyższe od dochodów osiągniętych w 2014 r. Znaczący wzrost dochodów wynikał z tytułu specjalnej opłaty za przekroczenie kwot dostaw mleka. Chodzi o tzw. kwotowanie mleka. Jeśli chodzi o wydatki, to wyniosły one 438 049 tys. zł, tj. 97,4% planu i były niższe o 1% od wydatków poniesionych w 2014 r. Budżet środków europejskich w części 35 – Rynki rolne zamknął się w kwocie 462 832 tys. zł, czyli na poziomie 99,47% planu.

Jeżeli chodzi o budżety wojewodów, to już mówiła o nich pani przewodnicząca. Z mojej strony dodam kilka słów na temat części 83 – Rezerwy celowe. Kwota rezerw celowych wyniosła 1 414 400 tys. zł. Były to poz. 7, 12, 35, 50 i 62. Nie będę ich teraz szczegółowo omawiać, bo chyba byłoby to w tym momencie zbędne. W minionym roku były również realizowane programy wieloletnie. W sumie było ich dziewięć. Realizacja przebiegała bez większych zastrzeżeń, zgodnie z założonym planem.

Jeśli chodzi o agencje wykonawcze, to należy powiedzieć, że zarówno ich przychody i dochody, jak i wydatki oraz koszty nie budzą większych zastrzeżeń. Ta uwaga odnosi się do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Rynku Rolnego i do Agencji Nieruchomości Rolnych. Pominę kwestię dotacji przedmiotowych i podmiotowych. Tego było bardzo dużo i chyba nie warto teraz tych kwestii omawiać. Myślę, że niepotrzebnie zabierałabym czas omawiając to zagadnienie, tym bardziej że nie odnotowano żadnych kontrowersyjnych sytuacji. Myślę natomiast, że warto powiedzieć kilka słów na temat wynagrodzeń. Nie chcę użyć określenia, że budzą one niepokój, ale warto pokazać, jak one się kształtowały. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w części budżetowej 32 – Rolnictwo wyniosło 4646 zł i w porównaniu do 2014 r. było wyższe o 1,8%. W części budżetowej 33 – Rozwój wsi wynagrodzenie średnie było najwyższe, wynosiło 7627 zł i było wyższe niewiele, bo tylko o 0,1%, czyli o 11 zł, od wynagrodzenia w 2014 r. W części budżetowej 35 – Rynki rolne średnie wynagrodzenie to 4721 zł i było wyższe o 4%, czyli o 182 zł w porównaniu do wynagrodzenia w 2014 r. Jak łatwo zauwa-

żyć, w poziomie wynagrodzeń występują dość istotne różnice. Wyróżnia się na tym tle zwłaszcza część 33 – Rozwój wsi. Zasadnym może być w tym momencie pytanie, dlaczego rozbieżności w poziomie średniego wynagrodzenia są aż tak duże?

Podsumowując, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w zakresie rolnictwa we wszystkich wskazanych częściach budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję pani poseł. O zabranie głosu proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, który przedstawi informację o wynikach kontroli. Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Grzegorz Brzostek:

Dziękuje, panie przewodniczący. Grzegorz Brzostek, wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w częściach budżetowych: 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi, 35 – Rynki rolne oraz w trzech agencjach rolnych. NIK wydała także pozytywną opinię na temat sporządzanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w trzech częściach budżetowych, których dysponentem był minister rolnictwa i rozwoju wsi, wyniosły łącznie 30 800 000 tys. zł. Podobnie jak w latach ubiegłych największy udział w wydatkach miały wydatki na rzecz dwóch agencji płatniczych, tj. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencji Rynku Rolnego. Największą część wydatków przeznaczono na realizację płatności dla beneficjentów wspólnej polityki rolnej.

Plany finansowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Rynku Rolnego, Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa wykonano w sposób prawidłowy. Pozytywnie zostało ocenione wykorzystanie środków publicznych, a Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencję Rynku Rolnego programów finansowanych ze środków unijnych.

W przypadku Agencji Nieruchomości Rolnych NIK stwierdziła nieprawidłowości polegające na niewłaściwym ujmowaniu przez oddziały terenowe operacji gospodarczych w księgach rachunkowych. Wskazano także na niewłaściwe wykazywanie danych w sprawozdaniach budżetowych i w sprawozdaniach z zakresu operacji finansowych. Wspomniane nieprawidłowości były korygowane w tracie kontroli NIK. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli wniosła do prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych skuteczny nadzór nad oddziałami terenowymi w tym zakresie ich działalności.

Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych wydatkowanych w częściach, których dysponentem jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, jak również w budżetach wojewodów w ramach działu – Rolnictwo i łowiectwo. Dział klasyfikacji budżetowej Rolnictwo i łowiectwo był w 2015 r. trzecim pod względem wielkości wydatków spośród wszystkich 33 działów, w ramach których realizowane były wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Wydatki tego działu wyniosły 32 500 000 tys. zł i były wyższe o 2 000 000 tys. zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Głównym źródłem finansowania zadań w tym dziale były środki europejskie.

To wszystko z mojej strony. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie dyrektorze. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ja się zgłaszam.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Muszę powiedzieć, że byłem zdziwiony nie widząc zgłoszenia pani przewodniczącej. Wszystko jest jednak w porządku, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chodzi mi o kwestię bezpośrednich dopłat dla rolników. Nie mam jakichś dodatkowych uwag, ale pytaliśmy wcześniej pana ministra o nową formułę w tym zakresie i przeznaczony do tego system komputerowy. Chciałabym się dowiedzieć, czy ten problem został rozwiązany. Wiemy, że był poślizg związany z wypłatami, najpierw dla mniejszych gospodarstw, a później dla większych. Interesuje mnie, czy problem rozwiązano i czy system komputerowy będzie już działał? Czy dopłaty bezpośrednie za 2016 r. będą już realizowane prawidłowo? Muszę o to zapytać, ponieważ pytają o to rolnicy. Raz można było przymknąć oko, ale sprawa wymaga uregulowania. Pojawiły się bowiem dodatkowe koszty w postaci zaciąganych kredytów, żeby rolnicy posiadali niezbędne środki oraz koszty wynikające ze zwłoki i wypłaty należności z odsetkami z tego tytułu. To tyle. Bardzo krótko, jak pan widzi, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję. Jeszcze pani przewodnicząca Masłowska, bardzo proszę.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Mam pytanie do pana prezesa Agencji Rynku Rolnego. Chodzi mi o organizację rynku owoców i warzyw. Zgodnie z ustawą znowelizowaną w 2015 r., jeśli chodzi o organizację rynku owoców i warzyw, a także chmielu, Agencja Rynku Rolnego realizowała zadania związane z uznawaniem, nadzorowaniem i tworzeniem grup i organizacji producentów oraz zrzeszeń przejmując w tym zakresie zadania od marszałków. Chciałabym się dowiedzieć, jakie są efekty tego działania? W polskim rolnictwie mamy problem z powstawaniem trwałych i efektywnych grup producentów. Czy pojawiły się już jakieś efekty związane z realizacją tej ustawy, a jeśli tak, to jakie?

I jeszcze jedno pytanie. W poprzednim roku przeznaczyliście państwo ponad 20 000 tys. zł, zarówno ze środków krajowych, jak i europejskich, na wsparcie rynku produktów pszczelich. Kto z tego wsparcia głównie skorzystał? Jaka jest struktura rozdysponowania tych środków? Pytam o to, ponieważ docierają do mnie sygnały od pszczelarzy, iż obowiązują dziwne kryteria dostępu do tych środków. Podobno nie mają do nich dostępu wszyscy, którzy chcieliby się podjąć prowadzenia działalności związanej z prowadzeniem pasieki. Interesuje mnie, na co wspomniane środki były przeznaczone i według jakich zasad je rozdzielano. Chciałabym także wiedzieć, czy również i w bieżącym roku planujecie państwo wsparcie rynku produktów pszczelich? Docierają do mnie alarmujące sygnały o sytuacji polskiego pszczelarstwa. Mam na myśli choroby atakujące pszczoły i wszystkie zagrożenia z tym związane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Rozumiem, że jako pierwszy będzie odpowiadał na pytania pan minister. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odpowiadając na zadane pytanie chciałbym poinformować, że zostało wypłaconych 14 392 907 tys. zł, co stanowi 98,84% należnych dopłat. Brakujący 1,16% dopłat to sytuacje, w których beneficjenci, z różnych przyczyn, nie mogli otrzymać należnych dopłat. Chodzi głównie o sprawy sądowe, spadkowe itd., czyli wszystkie, które wymagają dodatkowego wyjaśnienia. Taki margines istnieje w każdym roku. Przepisy unijnego prawa pozwalają na zachowanie takiego marginesu w wysokości 5%. W Polsce było to tylko 1,16%. Ta sytuacja wynikła nie z winy agencji, ani nie z winy systemu komputerowego, a jedynie z przyczyn losowych, niezależnych od nikogo, które zdarzają się, zdarzały i nadal będą się zdarzać. Taki przypadek to np. śmierć beneficjenta i brak ustalonych spadkobierców uprawnionych do odebrania dopłaty.

Szanowni państwo, chcę powiedzieć, że tę ogromną i bardzo trudną kampanię związaną z dopłatami udało nam się skutecznie przeprowadzić. Wielkie podziękowania za to należą się pracownikom agencji, którzy pracowali bardzo intensywnie w dodatkowym wymiarze czasu, żeby pomimo utrudnień związanych z systemem komputerowym udało się wypłacić rolnikom na czas należne kwoty dopłat. W tym miejscu chcę państwa poinformować, że okres dopłat został wydłużony i stało się to bynajmniej nie na wniosek

Polski, ale innych krajów europejskich. Nasz kraj znajduje się raczej w czołówce krajów Unii, jeśli chodzi o realizację dopłat. Inne państwa też mają z tym problemy, niekiedy większe niż my.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące wsparcia dla produktów pszczelich to odpowiedzi udzieli pan prezes Agencji Rynku Rolnego. On był bezpośrednim adresatem pytania. Z mojej strony chcę tylko poinformować Wysoką Komisję, że jutro na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie bardzo szczegółowo omawiana sprawa wsparcia i sytuacji polskiego pszczelarstwa. Zainteresowanych posłów zapraszam na to posiedzenie. Wsparcie dla pszczelarzy, o które pytała pani poseł wynikało z wcześniejszego programu wsparcia. W tej chwili nowy program znajduje się na etapie wdrażania. Oczekujemy na sygnały, co w tym programie należałoby ewentualnie uzupełnić lub zmienić. Jeśli chodzi o szczegóły, to zapraszam na jutrzejsze posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, nie dowiedziałam się, czy system komputerowy działa.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, po informacjach przedstawionych przez pana ministra nie ma chyba wątpliwości, że system działa.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Niestety, ale są.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, moim zdaniem sprawa została wyjaśniona. Ponad 98% wypłaconych środków pokazuje, że problemu nie ma.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nie, nie zgadzam się z panem przewodniczącym.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Zdaje się, że odbiegamy od tematu posiedzenia, prowadząc dyskusję na ten temat. Rozmawiamy dziś o budżecie, a nie o systemach komputerowych.

Sekretarz stanu w MRRW Jacek Bogucki:

Jeśli można, panie przewodniczący, to chciałbym jeszcze dodać, że jeżeli chodzi o przyszłe płatności, to zabiegamy o przyspieszenie wypłacania dopłat i zaliczek na tegoroczne dopłaty. Poradzimy sobie z tym zadaniem. Damy radę, bez problemów.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Pan prezes Hołubowski, bardzo proszę.

Prezes Agencji Rynku Rolnego Łukasz Hołubowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w 2015 r. faktycznie na wsparcie pszczelarstwa przeznaczono ok. 20 000 tys. zł. Połowa tej kwoty pochodziła z budżetu krajowego, połowa z budżetu Unii Europejskiej. Środki wypłacano głównie na zwalczanie warozy, sezonowe przenoszenie uli, badanie właściwości miodu oraz na zasiedlanie uli. Rzeczywiście, sytuacja w polskim pszczelarstwie jest dość trudna. Obserwujemy, że w wyniku używania pewnych środków chemicznych całe ule wymierają. Wypłacane środki były przeznaczane przede wszystkim na wsparcie producentów i pszczelarzy zwalczających negatywne skutki dla pszczół z tytułu używania różnych środków chemicznych, w tym przede wszystkim na zwalczanie groźnej choroby warozy. Głównymi odbiorcami pomocy ze strony Agencji Rynku Rolnego w tym zakresie były stowarzyszenia i spółdzielnie pszczelarskie. Pomoc trafiała także do grup producentów.

Skoro już jesteśmy przy grupach producentów, to chciałbym jeszcze nawiązać do pierwszego pytania pani poseł dotyczącego przejęcia zadań przez Agencję Rynku Rolnego w październiku 2015 r. Chodzi o uznawanie grup producenckich przez ARR. To zadanie jest dla nas czymś nowym. Częściowo przejęliśmy zadania od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz od marszałków województw. Wraz z przejęciem tych zadań zaczęliśmy uczestniczyć w rozmowach z Komisją Europejską dotyczących planu naprawczego, który w 2015 r. nie został zrealizowany ani przez marszałków,

ani przez ARiMR. Między innymi z tego powodu zapadła decyzja o przeniesieniu tych zadań do Agencji Rynku Rolnego. Jak powiedziałem, przejęliśmy zadania, wyszkoliliśmy odpowiednich ludzi, powołaliśmy zespół ekspertów, który aktualnie realizuje kontrole w terenie i weryfikuje działania z lat poprzednich ARiMR i marszałków. Okazuje się, że nie wszystkie działania systemowe były podejmowane przez urzędy marszałkowskie i ARiMR. W ramach naszej pracy staramy się naprawić powstałą sytuację i poprawić skuteczność łączenia się różnych producentów w grupy, zarówno w strukturze poziomej, jak i pionowej. Do 15 września tego roku zbieramy wnioski w sprawie utworzenia nowych grup producenckich, a przy okazji weryfikujemy grupy już istniejące i wydajemy decyzje o uznaniu lub nieuznaniu i zwrocie środków w ramach istniejących grup.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie prezesie. Jeszcze raz pani przewodnicząca Skowrońska z pytaniem, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, sprawy nie są tożsame. Fakt, że wypłacono pieniądze nie oznacza, że system działa. Zadałam panu ministrowi proste pytanie: czy system działa? Tylko jedno pytanie. Środki zostały wypłacone, co do tego zgoda, ale tę wiedzę posiadamy już od rolników. Pytanie jednak brzmi: czy system działa? Czy nie należy obawiać się, że w pewnym momencie się zatnie? Pamiętamy przecież, że środki wypłacano w grudniu, że dopłaty bezpośrednie były wypłacane do końca roku.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Czy pan minister zechce odpowiedzieć? Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRRW Jacek Bogucki:

Nie znam takiej sytuacji, aby dopłaty do końca roku zostały wypłacone w całości. Nigdy takiej sytuacji nie było, pani przewodnicząca, o ile dobrze pamiętam. Mogę panią jednak zapewnić, że system działa. Wymaga on oczywiście korekt i uzupełnień, aby móc obsługiwać płatności za rok 2015, czyli na przełomie tego i przyszłego roku. Wszystkie procedury zostały już wdrożone i trwają prace nad uzupełnieniem systemu. Przypominam, że dopiero kilkanaście dni temu upłynął termin składania wniosków. Teraz zacznie się ich obróbka, wprowadzanie do systemu i, mam nadzieję, wypłacanie zaliczek w tym roku w wyższej kwocie. Jeśli Komisja Europejska się zgodzi, to w większym zakresie takie zaliczki wypłacimy. Chcemy system usprawnić na tyle, aby pozwalał na wypłatę zaliczek wszystkim beneficjentom, a nie tylko najmniejszym gospodarstwom, czyli tak jak było do tej pory. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie ministrze, za konkretną odpowiedź. Zamykam dyskusję na temat omawianych części budżetowych dotyczących rolnictwa. Ponieważ padł wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w częściach budżetowych 32, 33, 35, 83, 85 i wszystkich pozostałych, które zostały wymienione w przedłożonym posłom zawiadomieniu o posiedzeniu Komisji zadaje pytanie, czy ktoś z państwa jest przeciwny wyrażeniu pozytywnej opinii przez Komisję na ten temat? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja Finansów Publicznych pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu na 2015 r. w powyższych częściach budżetowych.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o częściach budżetowych 21, 62, 83 i 85 oraz programach wieloletnich w układzie zadaniowym. O przedstawienie referatu proszę przedstawiciela Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej pana posła Jerzego Wilka.

Poseł Jerzy Wilk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze, Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r., rozpatrzyła sprawozdanie w wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., druk sejmowy nr 553, wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 617, w zakresie części budżetowej 21 – Gospodarka morska, na którą składały się dochody

i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe, wydatki budżetu środków europejskich na realizację następujących programów: krajowe programy operacyjne na lata 2012-2014 oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, a także programy wieloletnie w układzie zadaniowym – Program Ochrony Brzegów Morskich. Komisja rozpatrzyła także część budżetową 62 – Rybołówstwo, na która składały się dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje celowe, wydatki budżetu środków europejskich na realizację programów operacyjnych na lata 2012-2014 oraz Programów Operacyjnych Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeży Obszar ów Rybackich. Po trzecie, rozpatrzono część budżetową 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. 8 oraz cześć budżetową 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo, na które składały się dochody i wydatki oraz wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

Reasumując, rozpatrując sprawozdanie z wykonania budżetu państwa Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zapoznała się z przedłożonymi dokumentami oraz wysłuchała informacji przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwa Finansów i Najwyższej Izby Kontroli. Po przeprowadzonej dyskusji, Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w zakresie powyższych części i wnosi o przyjęcie sprawozdania z jego realizacji w 2015 r., co niniejszym przedkładam Komisji Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie pośle, za zwięzłe i wzorowe przedstawienie opinii Komisji. O wygłoszenie koreferatu proszę pana posła Stefana Strzałkowskiego.

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, pozwólcie, że ujmę temat jeszcze zwięźlej niż uczynił to mój przedmówca. Potwierdzam wszystko, co zostało powiedziane przez posła referenta. Wszystkie zadania nałożone na Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w zakresie budżetowym zostały zrealizowane. Wykonanie budżetu oceniam pozytywnie. Wnoszę o przyjęcie takiej oceny przez Wysoką Komisję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Reprezentanta Najwyższej Izby Kontroli proszę o przedstawienie wyników kontroli.

Wicedyrektor Departamentu Infrastruktury NIK Tadeusz Winiarz:

Tadeusz Winiarz, wicedyrektor Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli. Wysoka Komisjo, w moim wystąpieniu odniosę się do części budżetowej 21 – Gospodarka morska. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 21 – Gospodarka morska. Podstawę do sformułowania takiej oceny stanowią ustalenia kontroli wskazujące na prawidłowe wykonanie budżetu państwa, zarówno w zakresie realizacji dochodów, jak i wydatków. Stwierdzono, że dochody zrealizowano w kwocie 18 800 tys. zł, tj. w 109% planu. Wydatki budżetu państwa w kwocie 462 200 tys. zł, czyli 96,6% planu, zostały zaplanowane rzetelnie oraz zrealizowane w sposób celowy i gospodarny. Przeznaczono je m.in. na realizację programu wieloletniego pod nazwą Program Ochrony Brzegów Morskich. Prawidłowe było również wykonanie wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 400 000 tys. zł. Zostały one przeznaczone na realizację zadań ujętych w planie finansowym, w tym m.in. na modernizację wejścia do portu w Gdańsku, na realizację zabezpieczenia brzegów morskich oraz na modernizację toru wodnego Świnoujście-Szczecin i na krajowy system bezpieczeństwa morskiego.

Ponadto stwierdzono, że rzetelnie i prawidłowo sporządzano sprawozdawczość budżetową, która przekazuje prawdziwy obraz dochodów i wydatków oraz należności i zobowiązań. Stwierdzono również rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz prawidłowe sprawowanie nadzoru i kontroli przez ministra nad podległymi jednostkami w zakresie gospodarki finansowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuje, panie dyrektorze. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku?

Wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK Grzegorz Brzostek:

Czy Najwyższa Izba Kontroli może przekazać jeszcze kilka dodatkowych uwag odnośnie części 62 – Rybołówstwo?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Oczywiście, bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK Grzegorz Brzostek:

Dziękuję. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych w części 62 – Rybołówstwo. Stwierdziliśmy natomiast nieprawidłowość w zakresie przeprowadzania zarybiania polskich obszarów morskich, kiedy dysponentem tej części był jeszcze minister rolnictwa i rozwoju wsi. Zgodnie z art. 98 ustawy o rybołówstwie morskim wykonanie tego zadania należało do ministra właściwego do spraw rybołówstwa lub minister mógł je powierzyć, w drodze umowy, instytutowi, który prowadził badania naukowe lub prace rozwojowe w tym zakresie i posiadał warunki techniczno-organizacyjne niezbędne do prowadzenia tego zadania. Podmiotowi temu przysługiwała dotacja celowa na pokrycie kosztów realizacji wspomnianego zadania. W 2015 r. zarybiania nie wykonał jednak ani minister właściwy do spraw rybołówstwa, ani instytut badawczy lub naukowy. Zadanie przygotowała nieuprawniona osoba, a wykonali je hodowcy materiału zarybieniowego, którzy nie zostali wybrani w trybie ustawy – Prawo zamówień publicznych i z którymi nie zawarto stosownych umów. Ponadto, zarybianie zostało wykonane wyprzedzająco w stosunku do formalnych działań związanych z jego przeprowadzeniem. Na to zadanie wydatkowano z budżetu państwa 2900 tys. zł środków publicznych.

W związku z powyższym, Najwyższa Izba Kontroli wskazała na brak właściwego nadzoru i kontroli w tym zakresie, do których do dnia 15 listopada 2015 r., na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, był zobowiązany minister rolnictwa i rozwoju wsi. Najwyższa Izba Kontroli wniosła do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, który z dniem 16 listopada ubiegłego roku został nowym dysponentem części budżetowej 62, o zapewnienie właściwej realizacji tego zadania, na przykład poprzez opracowanie wieloletniego programu zarybiania polskich obszarów morskich, bądź zawarcie z hodowcami materiału zarybieniowego wieloletniej umowy, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Najwyższa Izba Kontroli wydała pozytywną opinię na temat sporządzanych przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej sprawozdań budżetowych, a także sprawozdań z operacji finansowych. Podstawą sporządzenia sprawozdań jednostkowych Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w części 62 były księgi prowadzone w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 62 – Rybołówstwo, której dysponentem na koniec 2015 r. był minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, wyniosły 300 000 tys. zł. Podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział w wydatkach miały wydatki na rzecz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w tym przede wszystkim na realizację płatności dla beneficjentów programu operacyjnego wspierającego rybołówstwo i obszary rybackie. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych wydatkowanych w części 62, jak również w budżetach wojewodów, w ramach działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Czy pan poseł Strzałkowski chciał coś jeszcze dodać?

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Jeśli można, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Wybiegnę nieco w przyszłość, ale sprawa jest ważna. Obecnie trwają szeroko zakrojone prace dotyczące m.in. cen wód dla producentów ryb, ale także w innych zakresach. Chciałbym prosić członków Komisji Finansów Publicznych o indywidualne zainteresowanie się tym tematem. W poprzedniej kadencji Sejmu został przygotowany projekt ustawy dotyczących opłat za wodę ze strony producentów ryb, czyli pstrągów i karpi. Zgodnie z tamtym projektem koszty opłat za wodę przewyższały przychody, które mógł uzyskać przedsiębiorca z prowadzonej działalności. Dlatego bardzo państwa proszę o osobiste zainteresowanie się problemem i przyjrzenie się mu, aby – skoro już mówimy o wodzie – nie wylano przysłowiowego dziecka z kąpielą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Zamykam dyskusję. Ponieważ padł wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w omawianych częściach budżetowych, zadaję państwu posłom pytanie, czy ktoś jest przeciwny temu wnioskowi? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa za rok 2015 w omawianych częściach budżetowych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny obecnego posiedzenia. Zamykam posiedzenie. Kolejne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych rozpocznie się o godzinie 18.00. Zapraszam na nie wszystkich państwa posłów. Tymczasem bardzo dziękuję i do zobaczenia.